

STORTINGET

Innst. 659 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra Stortingets presidentskap

Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg til Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget)

Til Stortinget

Bakgrunn

Etter lov 3. februar 1995 nr. 7 om kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-kontrollloven) § 1 velger Stortinget et utvalg til å kontrollere EOS-tjenestene som utføres av den offentlige forvaltningen eller i dens regi. Utvalget skal ha syv medlemmer, medregnet leder og nestleder, som velges for en periode på inntil fem år. Medlemmene kan kun gjenvelges én gang, og maksimal samlet funksjonstid er ti år. Det bør unngås at flere enn fire medlemmer skiftes ut samtidig. Medlemmene, inkludert leder og nestleder, velges etter innstilling fra Stortingets presidentskap. Personer som tidligere har virket i tjenestene, kan ikke velges som utvalgsmedlemmer.

EOS-utvalget har følgende sammensetning:

- Svein Grønnern, leder, valgt til 30. juni 2021
- Astri Aas-Hansen, nestleder, valgt til 30. juni 2024
- Øyvind Vaksdal, valgt til 30. juni 2021
- Eldfrid Øfsti Øvstedal, valgt til 30. juni 2021
- Magnhild Meltveit Kleppa, valgt til 30. juni 2024
- Erling Johannes Husabø, valgt til 30. juni 2024
- Camilla Bakken Øvald, valgt til 30. juni 2024

Som det fremgår ovenfor, er tre av EOS-utvalgets medlemmer på valg. Svein Grønnern har vært i utvalget

siden 1996, Øyvind Vaksdal siden desember 2013 og Eldfrid Øfsti Øvstedal siden juli 2016.

Utvalget til å utrede Stortingets kontrollfunksjon har i Dokument 21 (2020–2021) kapittel 6.9.3 foreslått at valgperioden reduseres fra fem til fire år av gangen, samtidig som det videreføres at medlemmene kun kan gjenoppnevnes én gang. Maksimal samlet funksjonstid blir da åtte år. Kontroll- og konstitusjonskomiteen har sluttet seg til dette i Innst. 392 S (2020–2021), og Stortinget har vedtatt at presidentskapet skal følge opp nødvendige lovendringer på bakgrunn av utvalgets forslag og føringene i innstillingen.

På denne bakgrunn foreslår presidentskapet at de som nå velges til EOS-utvalget, velges for en periode på fire år, selv om de etter gjeldende lovs § 3 første ledd kan velges for «inntil fem år».

At nåværende medlemmer i utvalget velges til leder eller nestleder for det resterende av en inneværende valgperiode, anses ikke som en gjenoppnevning etter EOS-kontrollloven § 3.

Nye medlemmer

Presidentskapet foreslår tre nye medlemmer til EOS-utvalget: Kristin Krohn Devold, Jan Arild Ellingsen og Olav Lysne.

Kristin Krohn Devold er administrerende direktør i NHO Reiseliv fra 2013. Devold var stortingsrepresentant fra 1993 til 2005. Fra oktober 2001 til september 2005 var hun medlem av regjeringen.

Jan Arild Ellingsen er fra 2019 konsulent og har i tillegg ulike styreverv. Ellingsen var stortingsrepresentant fra 2001 til 2017. Fra 2018 er Ellingsen medlem av Ombudsmannsnemnda for Forsvaret. Funksjonstiden for dette vervet går ut 31. desember 2021.

Olav Lysne er fra 2019 professor ved OsloMet og fra 2018 administrerende direktør for Simula Metropolitan Center for Digital Engineering. Fra 1998 til 2019 var han professor i informatikk ved Universitetet i Oslo. Lysne ledet det regjeringsoppnevnte utvalget om digitale sårbarheter som i 2015 avga NOU 2015:13. Han ledet også utvalget nedsatt av Forsvarsdepartementet for å utrede Etterretningstjenestens tilgang til elektronisk informasjon som passerer landegrensen i fiberoptiske kabler, som leverte sin utredning «Digitalt grenseforsvar» i 2016.

Leder og nestleder

Som ny leder av utvalget fra 1. juli 2021 til 30. juni 2024 foreslår presidentskapet nåværende nestleder Astri Aas-Hansen. Aas-Hansen er valgt for fem år fra 1. juli 2019 til 30. juni 2024. Forutsatt at ovennevnte forslag til endringer i oppnevningsperioden vedtas, kan Aas-Hansen gjenvelges for ytterligere tre år fra utløpet av den opprinnelige valgperioden, 30. juni 2024. Som ny nestleder fra 1. juli 2021 til 30. juni 2025 foreslås Kristin Krohn Devold.

Presidentskapets tilråding

Tilrådingen fremmes av et samlet presidentskap.

Presidentskapet rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Som medlemmer av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste for tidsrommet 1. juli 2021 til 30. juni 2025 velges Kristin Krohn Devold, Jan Arild Ellingsen og Olav Lysne.

II

Som leder av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste for tidsrommet 1. juli 2021 til 30. juni 2024 velges Astri Aas-Hansen. Kristin Krohn Devold velges som nestleder for tidsrommet 1. juli 2021 til 30. juni 2025.

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 14. juni 2021

Tone Wilhelmsen Trøen

Eva Kristin Hansen

Morten Wold

Magne Rommetveit

Nils T. Bjørke

Ingjerd Schou

